TIESAS SPRIEDUMS (virspalāta)

2009. gada 15. decembrī *

Lieta C-372/05

par prasību sakarā ar valsts pienākumu neizpildi atbilstoši EKL 226. pantam, ko 2005. gada 7. oktobrī cēla

Eiropas Komisija, ko pārstāv K. Katabriga [*C. Cattabriga*], kā arī G. Vilmss [*G. Wilms*], D. Triandafilu [*D. Triantafyllou*] un H. Stēvlbeks [*H. Støvlbæk*], pārstāvji, kas norādīja adresi Luksemburgā,

prasītāja,

pret

Vācijas Federatīvo Republiku, ko pārstāv M. Lumma [*M. Lumma*], pārstāvis, kam palīdz K. fon Donats [*C. von Donat*], *Rechtsanwalt*,

atbildētāja,

* Tiesvedības valoda — vācu.

ko atbalsta

Dānijas Karaliste, ko pārstāv J. Bērings Līsbergs [*J. Bering Liisberg*], pārstāvis,

Grieķijas Republika, ko pārstāv E. M. Mamuna [*E.-M. Mamouna*] un A. Samoni-Randu [*A. Samoni-Rantou*], kā arī K. Boskovits [*K. Boskovits*], pārstāvji, kas norādīja adresi Luksemburgā,

Somijas Republika, ko pārstāv E. Biglina [*E. Bygglin*] un A. Gimareša-Purokoski [*A. Guimaraes-Purokoski*], pārstāves, kas norādīja adresi Luksemburgā,

personas, kas iestājušās lietā.

TIESA (virspalāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs V. Skouris [*V. Skouris*], palātu priekšsēdētāji A. Ticano [*A. Tizzano*], H. N. Kunja Rodrigess [*J. N. Cunha Rodrigues*], K. Lēnartss [*K. Lenaerts*], E. Levits un K. Toadere [*C. Toader*], tiesneši K. V. A. Timmermanss [*C. W. A. Timmermans*], E. Borgs Bartets [*A. Borg Barthet*] (referents), M. Ilešičs [*M. Ilešič*], J. Malenovskis [*J. Malenovský*] un U. Lehmuss [*U. Lõhmus*],

ģenerāladvokāts D. Ruiss-Harabo Kolomers [*D. Ruiz-Jarabo Colomer*],
sekretāre M. Fereira [*M. Ferreira*], galvenā administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2008. gada 25. novembra tiesas sēdi,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus 2009. gada 10. februāra tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Ar savu prasības pieteikumu Eiropas Kopienu Komisija lūdz Tiesu konstatēt, ka, atsakoties aprēķināt un pārskaitīt pašu resursus, kuri netika iekasēti laikposmā no 1998. gada 1. janvāra līdz 2002. gada 31. decembrim, tādēļ, ka militārā ekipējuma imports pretēji Kopienu muitas tiesiskajam regulējumam bija atbrīvots no nodokļa, kā arī atsakoties maksāt nokavējuma procentus par pašu resursu nenodošanu Komisijas rīcībā, Vācijas Federatīvā Republika nav izpildījusi pienākumus, kas paredzēti Padomes 1989. gada 29. maija Regulas (EEK, Euratom) Nr. 1552/89 par Lēmuma 88/376/EEK, Euratom par Kopienu pašu resursu sistēmu piemērošanu (OV L 155, 1. lpp.), kas grozīta ar Padomes 1996. gada 8. jūlija Regulu (Euratom, EK) Nr. 1355/96 (OV L 175, 3. lpp.; turpmāk tekstā — "Regula Nr. 1552/89"), 2. un 9.–11. pantā un tajos pašos Padomes 2000. gada 22. maija Regulas (EK, Euratom) Nr. 1150/2000, ar ko īsteno Lēmumu 94/728/EK, Euratom par Kopienu pašu resursu sistēmu (OV L 130, 1. lpp.), pantos.

Atbilstošās tiesību normas

Kopienu tiesiskais regulējums

2 2. panta 1. punktā Padomes 1988. gada 24. jūnija Lēmumā 88/376/EEK, Euratom par Kopienu pašu resursu sistēmu (OV L 185, 24. lpp.) un Padomes 1994. gada 31. oktobra Lēmumā 94/728/EK, Euratom par Kopienu pašu resursu sistēmu (OV L 293, 9. lpp.) ir paredzēts:

"[Kopienu] [b]udžetā iekļaujamos pašu resursus veido šādi ieņēmumi:

[..]

b) Kopīgā muitas tarifa nodevas un citas nodevas, ko Kopienas iestādes noteikušas vai paredz noteikt attiecībā uz tirdzniecību ar trešām valstīm, un muitas nodokļi par precēm, uz kurām attiecas Eiropas Ogļu un tērauda kopienas dibināšanas līgums;

[..]."

3 Padomes 1992. gada 12. oktobra Regulas (EEK) Nr. 2913/92 par Kopienas Muitas kodeksa izveidi (OV L 302, 1. lpp.; turpmāk tekstā — "Kopienu Muitas kodekss") 20. pantā ir noteikts:

"1. Muitas parāda rašanās gadījumā likumā noteikto muitas nodokļu pamats ir Eiropas Kopienu muitas tarifs.

[..]

3. Eiropas Kopienu muitas tarifā ietilpst:

a) kombinētā preču nomenklatūra;

[..]

c) likmes un citi maksas elementi, ko parasti piemēro kombinētajā nomenklatūrā iekļautajām precēm attiecībā uz:

— muitas nodokļiem

[..]

d) preferenciāli tarifa pasākumi, ko atsevišķām valstīm vai valstu grupām paredz līgumi ar Kopienu, kuros paredzēta tarifa preferenču režīma piešķiršana;

e) preferenciāli tarifa pasākumi, kurus Kopiena atsevišķām valstīm, valstu grupām vai teritorijām noteikusi vienpusēji;

f) autonomi neuzlikšanas pasākumi atsevišķām precēm uzliekamo ievedmuitas nodokļu samazināšanai vai atbrīvošana no tiem;

g) citi tarifa pasākumi, kurus nosaka citi Kopienas tiesību akti.

[..]"

4 Kopienu Muitas kodeksa 217. panta 1. punktā ir noteikts:

"Ikvienu muitas parāda rezultātā radušos ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summu, turpmāk sauktu "nodokļa summa", muitas dienesti aprēķina, tiklīdz to rīcībā ir

nepieciešamie dati, un ieraksta uzskaites dokumentos vai jebkurā citā līdzvērtīgā dokumentā (iegrāmatošana).

[..]”

5 Saistībā ar Kopienu pašu resursu nodošanu Komisijas rīcībā Eiropas Savienības Padome pieņēma Regulu Nr. 1552/89, kas bija piemērojama laikposmā, par kuru ir šī lieta, līdz 2000. gada 30. maijam. Šī regula, sākot no 2000. gada 31. maija, tika aizstāta ar Regulu Nr. 1150/2000, ar ko tiek kodificēta Regula Nr. 1552/89, negrozot tās saturu.

6 Regulas Nr. 1552/89 2. pantā ir paredzēts:

“1. Šīs regulas piemērošanai Kopienas pašu resursu prasījumus, kas minēti Lēmuma 88/376/EEK, Euratom 2. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktā, nosaka, līdzko ir izpildīti muitas noteikumos paredzētie nosacījumi par prasījumu iekļaušanu kontos un paziņošanu debitoram [parādniekam].

1.a Diena, kas jāņem vērā 1. punktā paredzētajai noteikšanai, ir diena, kurā izdara ierakstu muitas noteikumos paredzētajās norēķinu grāmatās.

[..]”

7 Šīs regulas 9. panta 1. punktā ir noteikts:

"Saskaņā ar 10. pantā paredzēto kārtību dalībvalstis pašu resursus ieraksta kredītā kontā, ko Komisijas vārdā atver dalībvalsts kasē vai iestādē, ko tā norīkojusi.

Šo kontu apkalpo par brīvu."

8 Saskaņā ar šīs regulas 10. panta 1. punktu:

"Pēc tam[,] kad, piemērojot Lēmuma 88/376/EEK, Euratom 2. panta 3. punktu, kā iekasēšanas izmaksas atskaitīti 10 %, minētā lēmuma 2. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktā minēto pašu resursu ierakstīšanu izdara ne vēlāk kā pirmajā darbdienā pēc 19. datuma, kas ir otrajā mēnesī pēc mēneša, kurā saskaņā ar šīs regulas 2. pantu tika noteikts [konstatēts] prasījums.

[..]"

9 Regulas Nr. 1552/89 11. pantā ir noteikts:

"Par visiem kavējumiem, izdarot ierakstus 9. panta 1. punktā minētajā kontā, attiecīgai dalībvalstij jāmaksā procenti, kuru likme atbilst par diviem punktiem paaugstinātai procentu likmei, kuru attiecīgās dalībvalsts valūtas tirgū piemēro valsts īstermiņa

kredīta operācijām, brīdī, kad beidzies termiņš. Par katru kavējuma mēnesi šo likmi palielina par 0,25 punktiem. Palielināto likmi piemēro visam kavējuma periodam [laikam]."

10 Saskaņā ar Regulas Nr. 1150/2000 22. pantu:

"Regula (EEK, Euratom) Nr. 1552/89 tiek atcelta.

Atsauces uz minēto regulu uzskata par atsaucēm uz šo regulu, un tās būtu jālasa saskaņā ar pielikuma A daļā ietverto korelācijas tabulu."

11 Tādējādi, izņemot to, ka Regulās Nr. 1552/89 un Nr. 1150/2000 ir atsauces attiecīgi vienā uz Lēmumu 88/376 un otrā uz Lēmumu 94/728, šo abu regulu 2. un 9.–11. pants būtībā ir identiski.

12 Ar Padomes 2000. gada 29. septembra Lēmumu 2000/597/EK, Euratom par Eiropas Kopienu pašu resursu sistēmu (OV L 253, 42. lpp.) Regulas Nr. 1150/2000 10. panta 1. punktā paredzētā 10 % likme tika palielināta līdz 25 %.

13 Šī lēmuma motīvu pirmajā punktā ir noteikts:

"Eiropadomes sanāksmē Berlīnē 1999. gada 24. un 25. martā tika izdarīti secinājumi, *inter alia*, par to, ka Kopienas pašu resursu sistēmai vajadzētu būt taisnīgai, atklātai [pārskatāmai], rentablai un vienkāršai, kā arī pamatotai ar kritērijiem, kuri vislabāk atspoguļotu katras dalībvalsts iespējas [spēju] veikt iemaksas."

14 Padomes 2003. gada 21. janvāra Regulas (EK) Nr. 150/2003 par noteiktiem ieročiem un militārajam ekipējumam paredzēto ievedmuitas nodokļu atlikšanu (OV L 25, 1. lpp.), kas pieņemta uz EKL 26. panta pamata, preambulas piektajā apsvērumā ir noteikts:

"Lai būtu iespējams aizsargāt dalībvalstu militāro noslēpumu, jānosaka īpaša administratīva procedūra nodokļu atlikšanas iespēju piešķiršanai. Tās dalībvalsts kompetentās iestādes, kurai paredzēti ieroči vai militārais ekipējums, deklarācija, kas vienlaikus ir arī Muitas kodeksa paredzētā muitas deklarācija, būtu pietiekams garants šo prasību ievērošanai. Deklarāciju iesniedz sertifikāta veidā. Jānosaka forma, kādā šim sertifikātam jābūt, lai saistībā ar deklarāciju būtu iespējams izmantot arī datu apstrādes metodes."

15 Šīs regulas 1. pantā ir paredzēts:

"Šajā regulā ir izklāstīti noteikumi [nosacījumi] par noteiktiem ieročiem un militārajam ekipējumam, ko no trešām valstīm ieved par militāro aizsardzību atbildīgas dalībvalstu iestādes vai citas iestādes šo iestāžu vārdā, paredzēto ievedmuitas nodokļu autonomo atlikšanu."

16 Šīs regulas 3. panta 2. punktā ir arī noteikts:

"Neatkarīgi no 1. punkta militāras konfidencialitātes dēļ sertifikātu un ievestos izstrādājumus var iesniegt citām iestādēm, ko šim nolūkam norādījusi ievedēja dalībvalsts. Šādos gadījumos kompetentā iestāde, kas izsniegusi sertifikātu, līdz katra gada 31. janvārim un 31. jūlijam iesniedz savas dalībvalsts muitas dienestiem kopsavilkuma ziņojumu par ievestajiem izstrādājumiem. Ziņojumam jāaptver 6 mēnešu periods, kas beidzas iepriekšējā mēnesī pirms ziņojuma iesniegšanas termiņa. Tajā jānorāda sertifikātu numuri un izsniegšanas datumi, ievešanas datumi, kā arī ar šiem sertifikātiem ievesto izstrādājumu kopējā vērtība un bruto svars."

17 Saskaņā ar tās 8. pantu Regulu Nr. 150/2003 piemēro no 2003. gada 1. janvāra.

Pirmstiesas procedūra

18 Ar 2001. gada 20. decembra vēstuli Komisija norādīja Vācijas Federatīvajai Republikai, ka atbrīvojums no muitas nodokļa militārā aprīkojuma importam, par ko ir strīds, kopš 1998. gada ir radījis Kopienai pašu resursu zaudējumu. Tā aicināja šo dalībvalsti aprēķināt neiekasētās summas par budžeta gadiem, skaitot no 1998. finanšu gada, un nodot tās Komisijas rīcībā līdz 2002. gada 31. martam. Tā arī norādīja Vācijas iestādēm, ka, piemērojot Regulas Nr. 1150/2000 11. pantu, ir maksājami nokavējuma procenti, skaitot no šī pēdējā minētā datuma.

19 Savās 2002. gada 13. marta un 6. maija atbildēs Vācijas Federatīvā Republika pauda uzskatu, ka saskaņā ar EKL 296. panta 1. punkta b) apakšpunktu tai ir ļauts atkāpties no

kopīgā muitas tarifa, ja tiek importēts aprīkojums, kas paredzēts tikai militāriem mērķiem, un lai aizsargātu būtiskas tās drošības intereses.

20 Ar 2003. gada 24. marta vēstuli Komisija atkārtoja savu sākotnējo lūgumu par importu pirms 2003. gada 1. janvāra, jo uz laikposmu pēc šī datuma attiecas Regula Nr. 150/2003.

21 Savā 2003. gada 12. maija atbildē Vācijas Federatīvā Republika saglabāja savu nostāju attiecībā uz attiecīgo pašu resursu summu nodošanu [Komisijas] rīcībā.

22 Ar 2003. gada 17. oktobra vēstuli Komisija izteica brīdinājumu Vācijas Federatīvajai Republikai.

23 Savā 2004. gada 19. janvāra atbildē Vācijas Federatīvā Republika uzturēja spēkā savu viedokli.

24 Iepazinusies ar Vācijas Federatīvās Republikas atbildi, Komisija 2004. gada 18. oktobrī izdeva argumentētu atzinumu, aicinot šo dalībvalsti veikt pasākumus, kas nepieciešami, lai izpildītu šī atzinuma prasības divu mēnešu termiņā no tā saņemšanas brīža. Šī dalībvalsts 2004. gada 16. decembrī atbildēja, ka uztur spēkā savu nostāju.

25 Tā kā Vācijas Federatīvā Republika turklāt bija veikusi maksājumu EUR 10 803 000 apmērā, nenorādot un atbilstoši importa gadījumiem un dažādiem laikposmiem sīkāk nesadalot šo summu, Komisija, kurai nebija pietiekamas informācijas, lai to izdarītu, ar 2004. gada 16. decembra vēstuli aicināja šo dalībvalsti pašai veikt šo sīkāko sadalījumu,

lai aprēķinātu nokavējuma procentus. Savā 2005. gada 22. februāra atbildē šī dalībvalsts atteicās nosūtīt šādu informāciju, norādot, ka tā ir konfidenciāla.

26 Ņemot vērā Vācijas Federatīvās Republikas norādīto, Komisija, uzskatot, ka šī dalībvalsts nav izpildījusi argumentētā atzinuma prasības, cēla šo prasību.

27 Ar rīkojumiem, kas datēti attiecīgi ar 2006. gada 23. februāri un 2006. gada 4. maiju, Tiesas priekšsēdētājs Dānijas Karalistei, Grieķijas Republikai un Somijas Republikai atļāva iestāties lietā Vācijas Federatīvās Republikas prasījumu atbalstam.

Par prasību

Par pieņemamību

28 Pirmkārt, Vācijas Federatīvā Republika norāda uz iebildi par nepieņemamību sakarā ar formas trūkumiem, kas skar prasību, proti, kļūdainu tiesību aizsardzības līdzekļa izvēli. Šī dalībvalsts paskaidro, ka, ņemot vērā, ka, lai nemaksātu muitas nodokļus par militārā aprīkojuma importu, par ko ir strīds, tā ir atsaukusies uz EKL 296. pantu, Komisijai nebija tiesību celt šo prasību, pamatojoties uz EKL 226. pantu, bet tai bija jāizmanto EKL 298. panta otrajā daļā paredzētā īpašā procedūra.

29 Šajā sakarā ir jānorāda, ka Komisija ar šo prasību vēlas konstatēt Regulu Nr. 1552/89 un Nr. 1150/2000 2. un 9.–11. panta neizpildi. EKL 298. pants būtu piemērojams tikai tad, ja Komisija būtu norādījusi uz nepareizu EKL 296. un 297. pantā norādīto pilnvaru izmantošanu.

30 Tādējādi pirmā iebilde par nepieņemamību ir jānoraida.

31 Otrkārt, Vācijas Federatīvā Republika apgalvo, ka šī prasība esot nepieņemama, ņemot vērā, ka Komisija saistībā ar šīs prasības būtību nav spējusi pierādīt EK līguma pārkāpumu. Ņemot vērā, ka šai dalībvalstij neesot pienākuma sniegt Komisijas lūgto informāciju, Komisijai neesot pietiekamu faktu saistībā ar importu, par ko ir strīds, kas tai ļautu pierādīt Līguma neizpildi.

32 Treškārt, Vācijas Federatīvā Republika norāda, ka tai bija tiesības nesniegt Komisijas pieprasīto informāciju un ka prasība, kas tostarp pamatota ar šo nesniegšanu, tādējādi šajā sakarā arī esot nepieņemama.

33 Attiecībā uz Vācijas Federatīvās Republikas otro un trešo iebildi par nepieņemamību ir jākonstatē, ka tās attiecas, pirmkārt, uz Komisijas pierādīšanas pienākumu un, otrkārt, uz EKL 296. panta piemērojamību un apjomu. Tādējādi tās drīzāk attiecas uz Komisijas prasības pamatotību, nevis tās formu vai likumību.

34 Tādējādi otrā un trešā iebilde par nepieņemamību ir jānoraida.

35 Ņemot vērā iepriekš minēto, Komisijas prasība ir atzīstama par pieņemamu.

Par lietas būtību

Lietas dalībnieku argumenti

36 Komisija norāda, ka Vācijas Federatīvā Republika kļūdaini atsaucas uz EKL 296. pantu, lai atteiktos maksāt muitas nodokļus, jo to iekasēšana nav šīs dalībvalsts būtisko drošības interešu apdraudējums.

37 Komisija Vācijas Federatīvās Republikas argumentāciju, apgalvojot, ka informācija par militārā aprīkojuma importu un tādējādi par šīs dalībvalsts drošību Komisijai nevarot tikt sniegta un ka tādējādi dalībvalstij nav jāpārskaita Komisijai attiecīgās muitas nodevas, uzskata par kļūdainu.

38 Komisija uzskata, ka tādi pasākumi, ar kuriem tiek izveidotas atkāpes vai izņēmumi, kā EKL 296. pants, ir jāinterpretē šauri. Tādējādi attiecīgajai dalībvalstij, kura atsaucas uz šī panta piemērojamību, esot jāpierāda, ka tā izpilda visus šajā pantā paredzētos nosacījumus, ja tā grasās atkāpties no Kopienu Muitas kodeksa 20. panta, kurā ietverts vispārējais nodokļu iekasēšanas princips, kas noteikts EKL 26. pantā.

39 Komisija arī uzskata, ka ar to vien, ka preces ir ar Padomes 1958. gada 15. aprīļa Lēmumu 255/58 izveidotajā preču, attiecībā uz kurām var tikt piemērots EKL

296. panta 1. punkta b) apakšpunkts, sarakstā, nepietiek, lai tiktu piemērots šis noteikums, kurā ir paredzēts, ka jābūt izpildītiem visiem tajā esošajiem nosacījumiem.

40 Tādēļ Komisija apgalvo, ka Vācijas Federatīvajai Republikai konkrēti un detalizēti esot jāpierāda, ka attiecīgo muitas nodokļu iekasēšana par importu, par ko ir pamata lieta, apdraud būtiskas šīs dalībvalsts drošības intereses.

41 Šajā sakarā vispārīgie šīs dalībvalsts apgalvojumi par to, ka aizsardzības spējas, kas ir būtisks tās drošības politikas elements, kā arī starptautisko sadarbību, kas ir būtiska tās aizsardzības politikai, būtiski traucētu pienākums maksāt muitas nodokļus par attiecīgo aprīkojumu, neesot šāds pierādījums. Tāpat esot attiecībā uz atsaukšanos uz to, ka konfidencialitātes klauzulas starptautiskās konvencijās un militārie noslēpumi liedzot piemērot Kopienu muitas regulējumu. Visbeidzot, fakts, ka citas dalībvalstis iekasē un pārskaita muitas nodevas par militārā aprīkojuma importu, apstiprina, ka tas ir pilnībā iespējams attiecībā uz šī veida aprīkojumu.

42 Komisija uzskata, ka Kopienu muitas sistēmas darbība nodrošina apstrādātās informācijas konfidencialitāti. Turklāt, tā kā šo sistēmu piemērojot valsts iestādes, Vācijas Federatīvā Republika varot nodrošināt savas būtiskās drošības intereses.

43 Komisija uzskata, ka attiecībā uz Vācijas Federatīvās Republikas argumentu par to, ka militārā aprīkojuma importa sadārdzinājums varētu skart tās aizsardzības kapacitāti, šī dalībvalsts nav sniegusi nekādus šādu apdraudējumu apliecinošus datus. Tieši pretēji, vienīgais 2004. gadā veiktais par pieciem gadiem maksājamo muitas nodokļu maksājums, šķiet, neesot mazinājis šīs dalībvalsts centienus aizsardzības jomā.

44 Komisija uzsver, ka nav pieņemami, ka kāda dalībvalsts atbrīvo no muitas nodokļiem militārā aprīkojuma importu, lai samazinātu kara aprīkojuma izmaksas, jo tas pierādot, ka šī dalībvalsts neievēro savus Kopienu budžeta solidārā kopfinansējuma pienākumus.

45 Komisija šajā sakarā uzsver, ka tas, ka Vācijas Federatīvā Republika nav iekasējusi attiecīgos muitas nodokļus, rada nevienlīdzību starp dalībvalstīm to attiecīgo ieguldījumu Kopienu budžetā aspektā. Šī neiekasēšana samazinot tradicionālos Kopienu pašu resursus, ko varot kompensēt, tikai palielinot tā saucamos "IKP" (iekšzemes kopprodukta) resursus, kas tiek sadalīti starp visām dalībvalstīm.

46 Komisija uzsver, ka Vācijas Federatīvās Republikas argumentācija par bažām par muitas deklarācijā norādītās informācijas izplatīšanu un bažām, ka kontroles procedūras var novest pie tā, ka Kopienu iestādes apdraud militāro noslēpumu, ir neefektīva.

47 Regulā Nr. 150/2003 esot paredzēts, ka dalībvalstis informē Komisiju par militārā aprīkojuma pasūtījumu apjomu. Tādējādi esot pārsteidzoši, ka attiecībā uz Kopienu pašu resursiem Vācijas Federatīvā Republika atsaucas uz svarīgām drošības interesēm, kas neļaujot paziņot šo resursu iekasēšanai nepieciešamo informāciju.

48 Turklāt, kā uzskata Komisija, šāda nostāja esot grūti savienojama ar faktu, ka internetā jebkurš var piekļūt informācijai par, piemēram, šajā jomā veikto iepirkumu apjomiem. Šāda brīvi aplūkojama informācija esot daudz detalizētāka par informāciju, kas nepieciešama klasificēšanai kopīgā muitas tarifā un pašu resursu pārskaitījumam.

49 Komisija uzskata par nepamatotu Vācijas Federatīvās Republikas argumentu par to, ka pārrunas, kuru rezultātā tika pieņemta Regula Nr. 150/2003, un 1984. gadā apturētā pret šo dalībvalsti uzsāktā pienākumu neizpildes procedūra esot radījusi tiesisko paļāvību tādā nozīmē, ka šī dalībvalsts varēja saprātīgi sagaidīt, ka jau gados, kad šī regula tika sagatavota, tā varēja importēt noteiktu militāro aprīkojumu, atbrīvojot to no nodokļiem.

50 Komisija precizē, ka Regula Nr. 150/2003 ir piemērojama kopš 2003. gada 1. janvāra un diskusijās par tās pieņemšanu Komisija ir paziņojusi, ka tai ir jāiekasē attiecīgās muitas nodevas par iepriekšējiem gadiem, lai no regulas pieņemšanas nevarētu tikt izsecināta tiesiskās paļāvības aizsardzība. Turklāt šī regula esot pamatota ar EKL 26. pantu, nevis ar EKL 296. pantu.

51 Tāpat tiesiskās paļāvības aizsardzība nevarot tikt izsecināta no konkrētās procedūras par pienākumu neizpildi apturēšanas 1984. gadā, jo Komisijai EKL 226. panta ietvaros esot plaša rīcības brīvība, kas tai ļaujot nolemt tostarp, vai ir piemēroti uzsākt pienākumu neizpildes procedūru vai to turpināt.

52 Vācijas Federatīvā Republika atbild, ka šajā lietā esot izpildīti EKL 296. panta 1. punkta b) apakšpunkta piemērošanas nosacījumi. Tā uzskata, ka no šī noteikuma formulējuma izriet, ka ar Līgumu ir paredzēts piešķirt dalībvalstīm plašu rīcības brīvību attiecībā uz pasākumiem, ko tās nosaka, lai aizsargātu būtiskas to drošības intereses, un kuri attiecas uz precēm, kurām piemērojami šī 296. panta 1. punkta b) apakšpunkta noteikumi. Tādējādi EKL 296. panta 1. punkta b) apakšpunkts ļaujot dalībvalstīm atkāpties no EKL 26. panta un Kopienu Muitas kodeksa, ja tiek importēts aprīkojums, kas paredzēts tikai militāriem nolūkiem, un ja šī importa mērķis ir aizsargāt būtiskas attiecīgo dalībvalstu drošības intereses.

53 Vācijas Federatīvā Republika piebilst, ka tai neesot pienākuma iekasēt ievedmuitas nodokļus par visu militāro aprīkojumu un tādējādi neesot iespējams Regulas Nr. 1552/89 un Regulas Nr. 1150/2000 2. un 9.–11. panta pārkāpums. Šāda veida pienākums nepastāvot, jo, pirmkārt, Kopienu tiesības neparedzot neierobežotu pienākumu iekasēt muitas nodokļus par militāro aprīkojumu un, otrkārt, Vācijas Federatīvās Republikas būtiskās intereses drošības jomā neļaujot iekasēt muitas nodokļus par šī aprīkojuma importu.

54 Turklāt atbildētāja uzskata, ka Komisija ir zaudējusi tiesības konstatēt pienākumu neizpildi muitas nodokļu atbrīvojuma par militāra aprīkojuma importu jomā, jo tā ir radījusi iespaidu, ka 1984. gadā ir izbeigusi šajā sakarā uzsākto procedūru par pienākumu neizpildi, bet pēc tam, lai gan situācija nebija mainījusies un, ņemot vērā sagatavošanas darbus saistībā ar Regulu Nr. 150/2003, atsākusi procedūru, lai sodītu par rīcību, kas līdz tam brīdim tika pieļauta vai pieciesta. Kopienu tiesībās nav zināms procedūras par pienākumu neizpildi "provizoriskas" apturēšanas mehānisms. Kā uzskata Vācijas Federatīvā Republika, procedūra par pienākumu neizpildi attiecībā uz to Komisijai bija vai nu jāturpina, vai jāizbeidz, nevis jāpārtrauc tā uz 17 gadiem.

55 Vācijas Federatīvā Republika uzsver, ka pirms Regulas Nr. 150/2003 stāšanās spēkā nevienā īpašā procesuālā normā nebija paredzēta muitas nodokļu iekasēšana par militārā aprīkojuma importu un šīs iekasēšanas kontroli, kas pierādot, ka nepastāv Kopienu [tiesību] pienākums iekasēt attiecīgos muitas nodokļus.

56 Kā uzskata šī dalībvalsts, tas, vai muitas nodokļi par militāra aprīkojuma importu tiek vai netiek iekasēti, ietekmē ieroču, munīcijas un kara aprīkojuma tirdzniecību. Kamēr šo muitas nodokļu iekasēšana ierobežojot šo tirdzniecību, tādējādi mazinot armijas operatīvo kapacitāti un apdraudot šīs dalībvalsts brīvību rīkoties aizsardzības aprīkojuma iegādes jomā, šo nodokļu neiekasēšana ļaujot paplašināt tirdzniecību un stiprināt sadarbību bruņojuma jomā LES 17. panta izpratnē.

57 Vācijas Federatīvā Republika norāda arī, ka Komisija "vajadzības" kritēriju EKL 296. panta izpratnē interpretē pārspīlēti. Tas neparedzot pienākumu pierādīt pēkšņu ievērojama apdraudējuma būtiskām interesēm drošības jomā rašanos, ja aizsardzības pasākums netiek noteikts. Pietiekot ar to, ka šis pasākums uzlabo drošības situāciju un ir nepieciešams tikai valsts aizsardzības interesēs.

58 Tāpat konfidencialitātes pienākums neļaujot Vācijas Federatīvajai Republikai paziņot informāciju Komisijai un šī pienākuma neizpilde varot apdraudēt šīs dalībvalsts intereses informācijas drošības jomā. Turklāt EKL 10. pantā paredzētais lojalitātes pienākums neparedzot tādu nesamērīgu pasākumu noteikšanu kā īpašas muitas procedūras izveide.

59 Atklāta muitas deklarācijā esošās informācijas apstrāde varētu ievērojami apdraudēt būtiskas dalībvalstu drošības intereses. Kopienu Muitas kodeksā paredzētie konfidencialitātes pasākumi neesot pietiekami, lai atbilstu drošības un konfidencialitātes prasībām, ko dalībvalsts ir tiesīga noteikt attiecībā uz tās drošību skarošu informāciju.

60 Vācijas Federatīvā Republika apgalvo, ka ar to, ka dalībvalsts atbrīvo militāro aprīkojumu no ievedmuitas nodokļa, pamatojoties uz EKL 296. pantu, nebūt netiek pārkāpts Kopienu solidaritātes princips. Nebūtu atbilstoši šim principam likt dalībvalstīm, kurām šajā jomā ir augstākas izmaksas, veikt lielākus ieguldījumus Kopienu budžeta finansēšanā.

61 Vācijas Federatīvā Republika uzskata, ka Regulas Nr. 150/2003 pieņemšana apstiprina nepieciešamību ievērot dalībvalstu drošības intereses un to tiesības vajadzības gadījumā atsaukties uz konfidencialitāti.

62 Vācijas Federatīvā Republika norāda, ka, pamatojoties uz Regulu Nr. 150/2003, muitas nodokļu iekasēšana par noteiktu bruņojumu un militāro aprīkojumu, kas importēts no trešām valstīm, arī tikusi izslēgta, sākot no 2003. gada 1. janvāra, datuma, no kura šī regula atzīta par piemērojamu. Tā, sākot no šī datuma, šīs dalībvalsts intereses saistībā ar bruņojuma aprīkojuma importu tiek aizsargātas ar šo regulu. Muitas nodevu neiekasēšana par šo importu esot bijusi nepieciešama gan pirms, gan pēc šī datuma, lai aizsargātu būtiskas dalībvalstu intereses drošības jomā. Turklāt apstāklis, ka jau 1988. gadā Komisija iesniedza priekšlikumu Padomes regulai (EEK) par noteiktiem ieročiem un militārajam ekipējumam paredzēto muitas nodokļu atlikšanu (OV C 265, 9. lpp.), pierādot, ka Komisija zināja par to, ka muitas nodokļu neiekasēšana par šo importu ir nepieciešama šo interešu aizsardzībai.

63 Nobeigumā šī dalībvalsts norāda, ka kopš šī priekšlikuma un, pat ja rezultāts tam bija tikai 2003. gadā Regulas Nr. 150/2003 formā, dalībvalstis varēja pamatoti uzskatīt, ka nav jāiekasē muitas nodokļi par "preču tikai militārām vajadzībām", kas ietvertas ar Lēmumu 255/58 izveidotajā sarakstā, importu.

Tiesas vērtējums

64 Kopienu Muitas kodeksā ir paredzēta muitas nodokļu iekasēšana par tādu preču militārām vajadzībām importu, par ko ir [šī] lieta, no trešām valstīm. Nevienā Kopienu muitas regulējuma noteikumā attiecībā uz importa, par ko ir strīds, laikposmu, proti, tam esot no 1998. gada 1. janvāra līdz 2002. gada 31. decembrim, nav paredzēts īpašs atbrīvojums no ievedmuitas nodokļa šī veida precēm. Tādējādi šajā laikposmā nebija arī skaidri izteikta atbrīvojuma no pienākuma iemaksāt kompetentajām iestādēm pienākošos nodokļus, vajadzības gadījumā papildinot tos ar nokavējuma procentiem.

65 Turklāt no tā, ka tika pieņemta Regula Nr. 150/2003, kurā ir paredzēts atlikt muitas nodokli par noteiktiem ieročiem un militāro aprīkojumu, sākot ar 2003. gada 1. janvāri, var secināt, ka Kopienu likumdevējs pamatojās uz pieņēmumu, ka pirms šī datuma bija pienākums pārskaitīt šīs nodevas.

66 Turklāt Vācijas Federatīvā Republika nevienā brīdī nav noliegusi importa, par kuru ir strīds, esamību aplūkotajā laikposmā. Pirmstiesas procedūrā tā turklāt kā pašu resursus ir ieskaitījusi EUR 10 803 000 saistībā ar attiecīgo importu, nesadalot šo summu atbilstoši importa gadījumiem un dažādajiem laikposmiem.

67 Vācijas Federatīvā Republika apstrīd vienīgi Kopienu tiesības uz attiecīgajiem pašu resursiem, argumentējot, ka saskaņā ar EKL 296. pantu pienākums maksāt muitas nodokļus par bruņojuma aprīkojuma importu no trešām valstīm radot ievērojamu apdraudējumu tās būtiskām drošības interesēm.

68 Lai gan saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru dalībvalstīm ir kompetence noteikt pienācīgus pasākumus, lai nodrošinātu to iekšējo un ārējo drošību, no tā neizriet, ka šādi pasākumi tiek pilnībā izslēgti no Kopienu tiesību piemērošanas jomas (šajā sakarā skat. 1999. gada 26. oktobra spriedumu lietā C-273/97 *Sirdar*, *Recueil*, I-7403. lpp., 15. punkts, un 2000. gada 11. janvāra spriedumu lietā C-285/98 *Kreil*, *Recueil*, I-69. lpp., 15. punkts). Kā Tiesa jau ir secinājusi, atkāpes, kas piemērojamas valsts drošības apdraudējuma gadījumos, ir paredzētas EKL 30., 39., 46., 58., 64., 296. un 297. pantā, kas attiecas uz skaidri noteiktiem izņēmuma gadījumiem. No šiem pantiem nevar secināt, ka Līgumā ir paredzēts vispārējs izņēmums, saskaņā ar kuru no Kopienu tiesību piemērošanas jomas tiek izslēgti visi pasākumi, kas veikti valsts drošības apsvērumu dēļ. Ja tiktu atzīts šāds izņēmums, neraugoties uz Līguma noteikumu īpašajiem nosacījumiem, tas varētu apdraudēt Kopienu tiesību saistošo raksturu un to vienveidīgu piemērošanu (skat. 2003. gada 11. marta spriedumu lietā C-186/01 *Dory*, *Recueil*, I-2479. lpp., 31. punkts un tajā minētā judikatūra).

69 Turklāt EKL 296. un 297. pantā paredzētās atkāpes saskaņā ar pastāvīgo judikatūru par atkāpēm no pamatbrīvībām (it īpaši skat. 2006. gada 31. janvāra spriedumu lietā C-503/03 Komisija/Spānija, Krājums, I-1097. lpp., 45. punkts; 2007. gada 18. jūlija spriedumu lietā C-490/04 Komisija/Vācija, Krājums, I-6095. lpp., 86. punkts, un 2008. gada 11. septembra spriedumu lietā C-141/07 Komisija/Vācija, Krājums, I-6935. lpp., 50. punkts) ir jāinterpretē šauri.

70 Konkrētāk, attiecībā uz EKL 296. pantu ir jānorāda, ka, lai gan tajā ir norādīts uz pasākumiem, kurus dalībvalsts var uzskatīt par vajadzīgiem būtisku savas drošības interešu aizsardzībai, vai informāciju, kuras izpaušanu tā uzskata par pretēju šīm interesēm, tas tomēr nebūtu jāinterpretē tādējādi, ka dalībvalstīm tiek piešķirtas pilnvaras atkāpties no Līguma noteikumiem, tikai atsaucoties uz šīm interesēm.

71 Turklāt pievienotās vērtības nodokļa jomā Tiesa 1999. gada 16. septembra spriedumā lietā C-414/97 Komisija/Spānija (*Recueil*, I-5585. lpp.) ir konstatējusi pienākumu neizpildi, jo Spānijas Karaliste nebija pierādījusi, ka atbrīvojums no šī nodokļa bruņojuma, munīcijas un tikai militārai izmantošanai paredzēta aprīkojuma importam un iegādei, kas ir Spānijas tiesībās paredzēts atbrīvojums, saskaņā ar EKL 296. panta 1. punkta b) apakšpunktu bija pamatots ar nepieciešamību aizsargāt būtiskas šīs dalībvalsts drošības intereses.

72 Tādējādi tieši dalībvalstij, kura atsaucas uz EKL 296. panta priekšrocību, ir jāpierāda nepieciešamība izmantot šajā pantā paredzēto atkāpi ar mērķi aizsargāt būtiskas tās drošības intereses.

73 Saskaņā ar šiem apsvērumiem nevar pieļaut, ka kāda dalībvalsts aizbildinās ar militārā aprīkojuma padārdzināšanos sakarā ar muitas nodokļu piemērošanu šāda aprīkojuma importam no trešām valstīm, lai izvairītos no saviem pienākumiem saistībā ar finansiālo solidaritāti attiecībā uz Kopienu budžetu, kaitējot pārējām dalībvalstīm, kuras savukārt iekasē un maksā muitas nodokļus par šādu importu.

74 Attiecībā uz argumentu, ka Kopienu muitas procedūras nespējot nodrošināt Vācijas Federatīvās Republikas drošību, ņemot vērā ar eksportētājvalstīm noslēgtajos līgumos esošās konfidencialitātes klauzulas, ir jāuzsver, kā to pamatoti norādīja Komisija, ka Kopienu muitas sistēmas piemērošana paredz Kopienu un valsts ierēdņu iesaistīšanos, kuriem attiecīgā gadījumā ir konfidencialitātes pienākums, apstrādājot jutīgus datus, lai aizsargātu būtiskas dalībvalstu drošības intereses.

75 Turklāt deklarācijas, kuras dalībvalstīm periodiski jāaizpilda un jānosūta Komisijai, nav tik precīzas, lai nodarītu kaitējumu kā šo valstu drošības, tā konfidencialitātes interesēm.

76 Šajos apstākļos un saskaņā ar EKL 10. pantu par dalībvalstīm noteikto pienākumu atvieglināt Komisijas uzdevumu veikšanu, nodrošinot Līguma ievērošanu, dalībvalstīm ir jānodod šīs iestādes rīcībā dokumenti, kas vajadzīgi, lai pārbaudītu Kopienu pašu resursu pārskaitījuma pareizību. Tomēr šāds pienākums, kā to savu secinājumu 168. punktā norādījis ģenerāladvokāts, nav šķērslis tam, lai dalībvalstis, izskatot katru gadījumu atsevišķi, un ārkārtas gadījumā, pamatojoties uz EKL 296. pantu, varētu ierobežot pārsūtīto informāciju attiecībā uz atsevišķām dokumenta daļām vai neizpaust to vispār.

77 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, Vācijas Federatīvā Republika nav pierādījusi, ka ir izpildīti EKL 296. panta piemērošanai nepieciešamie nosacījumi.

78 Visbeidzot, attiecībā uz Vācijas Federatīvās Republikas argumentu, cenšoties pierādīt, ka Komisijas ieilgušās bezdarbības, kā arī Regulas Nr. 150/2003 pieņemšanas dēļ šī

dalībvalsts varēja leģitīmi uzskatīt, ka Komisija necels šo prasību, jo tā ir klusējot piekritusi atkāpes esamībai šajā jautājumā, ir jāatgādina, ka Komisija nevienā procedūras posmā nav atkāpusies no savas principiālās nostājas.

79 Savā deklarācijā, kas izteikta sarunās par Regulu Nr. 150/2003, tā ir izteikusi savu ciešo apņemšanos neatkāpties no to muitas nodevu iekasēšanas, kas bija pārskaitāmas laikposmos pirms regulas spēkā stāšanās, un paturējusi sev tiesības attiecīgi rīkoties šajā sakarā.

80 No iepriekš minētā izriet, ka, atsakoties aprēķināt, konstatēt un nodot Komisijas rīcībā pašu resursus saistībā ar militārā aprīkojuma importu laikposmā no 1998. gada 1. janvāra līdz 2002. gada 31. decembrim, kā arī atsakoties maksāt nokavējuma procentus sakarā ar šo pašu resursu nenodošanu Komisijas rīcībā, Vācijas Federatīvā Republika nav izpildījusi Regulas Nr. 1552/89 2. un 9.–11. pantā, kā arī šajos pašos pantos Regulā Nr. 1150/2000 paredzētos pienākumus.

Par tiesāšanās izdevumiem

81 Saskaņā ar Reglamenta 69. panta 2. punktu lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā Komisija ir prasījusi piespriest Vācijas Federatīvajai Republikai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus un tā kā šai dalībvalstij spriedums ir nelabvēlīgs, tad jāpiespriež Vācijas Federatīvajai Republikai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

82 Atbilstoši šī paša panta 4. punkta pirmajai daļai Dānijas Karaliste, Grieķijas Republika un Somijas Republika, kas iestājušās lietā, sedz savus tiesāšanās izdevumus pašas.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (virspalāta) nospriež:

1) atsakoties aprēķināt, konstatēt un nodot Eiropas Kopienu Komisijas rīcībā pašu resursus saistībā ar militārā aprīkojuma importu laikposmā no 1998. gada 1. janvāra līdz 2002. gada 31. decembrim, kā arī atsakoties maksāt nokavējuma procentus sakarā ar šo pašu resursu nenodošanu Eiropas Kopienu Komisijas rīcībā, Vācijas Federatīvā Republika nav izpildījusi Padomes 1989. gada 29. maija Regulas (EEK, Euratom) Nr. 1552/89, ar ko īsteno Lēmumu 87/376/EEK, Euratom par Kopienu pašu resursu sistēmu, kas grozīta ar Padomes 1996. gada 8. jūlija Regulu (Euratom, EK) Nr. 1355/96, 2. un 9.–11. pantā, kā arī šajos pašos pantos Padomes 2000. gada 22. maija Regulā (EK, Euratom) Nr. 1150/2000, ar ko īsteno Lēmumu 94/728/EK, Euratom par Kopienu pašu resursu sistēmu, paredzētos pienākumus;

2) Vācijas Federatīvā Republika atlīdzina tiesāšanās izdevumus;

3) Dānijas Karaliste, Grieķijas Republika un Somijas Republika sedz savus tiesāšanās izdevumus pašas.

[Paraksti]